

CRNA GORA SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO:	27. 7 20 15. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	09-2/15-2
VEZA:	
TEMA:	708 XXV
SKRAĆENICA:	PRILOG:

Skupština Crne Gore

g-dinu Ranku Krivokapiću, predsjedniku

Na osnovu člana 93 stav 1 Ustava Crne Gore, podnosimo **Predlog zakona o dopuni Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju**, radi stavljanja u proceduru Skupštine Crne Gore.

Poslanici:

Miodrag Lekić

M. Lekić

Ljiljana Đurašković

L. Đurašković

Branka Bošnjak

B. Bošnjak

Milan Knežević

M. Knežević

Izet Bralić

I. Bralić

Janko Vučinić

J. Vučinić

Andrija Mandić

A. Mandić

Nebojša Medojević

N. Medojević

Goran Danilović

G. Danilović

Branko Radulović

B. Radulović

Slaven Radunović

S. Radunović

Strahinja Bulajić

S. Bulajić

Koča Pavlović

K. Pavlović

Emilo Labudović

Emilo Labudović

Vladislav Bojović

Vladislav Bojović

Veljko Vasiljević

Veljko Vasiljević

Milutin Đukanović

Milutin Đukanović

Jelisava Kalezić

J. Kalezić

Zoran Miljanić

Zoran Miljanić

Srđan Milić

Srđan Milić

Neven Gošović

Neven Gošović

Velizar Kaluđerović

Velizar Kaluđerović

Aleksandar Damjanović

Aleksandar Damjanović

Snežana Jonica

Snežana Jonica

Obrad Gojković

Obrad Gojković

Radosav Nišavić

Radosav Nišavić

Danko Šarančić

Danko Šarančić

Danijela - Danka Marković

Danijela - Danka Marković

Darko Pajović

Darko Pajović

Azra Jasavić

Azra Jasavić

Srđan Perić

Srđan Perić

Goran Tuponja

Goran Tuponja

Mladen Bojanić

Mladen Bojanić

Dritan Abazović

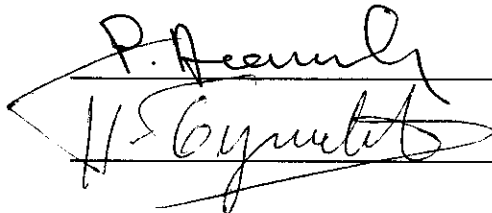
Dritan Abazović

Džavid Šabović

Džavid Šabović

Radovan Asanović

Predrag Bulatović

P. Asanović
P. Bulatović

**ZAKON O DOPUNI ZAKONA O PENZIJSKOM I INVALIDSKOM
OSIGURANJU**

Član 1.

U Zakonu o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službeni list RCG“ br. 54/03, 39/04, 61/04, 79/04, 81/04, 29/05, 14/07 i 47/07 i „Službeni list CG“, br. 12/07, 13/07, 79/08, 14/10, 73/10, 78/10, 34/11, 40/11, 66/12, 36/13, 38/13, 61/13, 16/14 i 60/14), poslije člana 197K dodaje se novi član koji glasi:

„Član 197L

Izuzetno od odredbe člana 17 ovog zakona osiguranik kome je u preduzeću koje je bilo predmet privatizacije, prestao radni odnos zbog uvođenja stečaja, a u tom postupku mu nije isplaćena otpremnina, stiče pravo na starosnu penziju ako ima navršenih 30 godina staža osiguranja (muškarac), odnosno 25 godina staža osiguranja (žena).

Pravo na starosnu penziju u skladu sa stavom 1 ovog člana može se ostvariti do 1. jula 2015. godine.

Član 2.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

OBRAZLOŽENJE

I USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 16 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojim je određeno da se zakonom u skladu sa Ustavom uređuju i druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Proces privatizacije u Crnoj Gori imao je za posledicu uvođenje velikog broja stečaja, preko kojih su vlasnici bivših društvenih i državnih preduzeća dolazili nezakonito do imovine ovih preduzeća, ostavljajući ogromne dugove prema zaposlenima, koji su ostajali bez posla i bez mogućnosti za obezbjeđivanje životne egzistencije.

Ovo se posebno odnosi na zaposlene starije životne dobi koji imaju preko 30 godina radnog staža, a koji nemaju skoro nikakve šanse da u tim godinama pronađu zaposlenje na tržištu rada. Oni uglavnom postaju teški socijalni slučajevi i padaju na teret ostalih članova porodice, jer niti mogu da ostvare penziju, niti mogu da se zaposle.

Imajući u vidu dramatičnu socijalnu situaciju ove kategorije radnika za čijim je radom bez njihove krivice prestala potreba, a koji s pravom spadaju u žrtve tranzicije i procesa privatizacije, cijenimo da država mora pokazati brigu i preuzeti odgovornost za njihov socijalni status. Imajući u vidu da se radi o zaposlenima kojima su novi poslodavci uglavnom uplaćivali poreze i doprinose na najniži iznos zarade ili ih uopšte nisu uplaćivali, iznos penzije koju bi ova kategorija osiguranika primala, nakon usvajanja ovog zakona će biti na veoma niskom nivou i neće biti dovoljna za obezbjeđivanje njihove egzistencije, ali bi država pokazala minimalan nivo brige i odgovornosti za socijalnu dramu radnika čija su preduzeća godinama u stečaju.

III USAGLAŠENOST SA EVROPSKIM ZAKONODAVSTVOM I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije sa kojima je potrebno obezbijediti usaglašenost ovog zakona, već se ova oblast uređuje nacionalnim zakonodavstvom.

IV OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

U Članu 1. propisuju se uslovi pod kojima osiguranici, koji su radili u preduzećima koja su bila predmet privatizacije, a kojima je radni odnos prestao zbog uvođenja stečaja, mogu ostvariti pravo na starosnu penziju pod uslovima koji su povoljniji od opštih uslova koji su propisani za ostale kategorije osiguranika.

Predlaže se da pravo na starosnu penziju ova kategorija stiče kad navrši 30 godina staža osiguranja (muškarci), odnosno 25 godina staža osiguranja (žene). Pravo na starosnu penziju može se ostvariti do 1. jula 2015. godine.

V FINANSIJSKA SREDSTVA KOJA JE POTREBNO OBEZBIJEDITI ZA SPROVOĐENJE ZAKONA SA PROCJENOM EFEKATA PRIMJENE ZAKONA

Predlagači zakona nijesu u mogućnosti da procijene broj potencijalnih osiguranika koji bi bili obuhvaćeni ovim zakonom zbog nedostupnosti javnih podataka.

Za očekivati je da će Vlada Crne Gore, u postupku davanja mišljenja na predlog zakona, zadužiti Ministarstvo rada i socijalnog staranja, Ministarstvo ekonomije i Ministarstvo finansija da urade analizu i procjenu neophodnih dodatnih sredstava za sprovođenje ovog zakona.

U svakom slučaju radi se o sredstvima koja ne bi mogla ugroziti održivost budžetskog finansiranja sistema penzijsko-invalidskog osiguranja.

Naime, penzije ovim osiguranicima, iz dobro poznatih razloga, bile bi utvrđene na veoma niskom nivou, pri čemu treba imati u vidu da bi time prestala i potreba za daljim izdvajanjem sredstava koja su iz Budžeta Crne Gore uplaćivana

tim licima preko Zavoda za zapošljavanje, po osnovu isplate naknade zbog nezaposlenosti.

Napominjemo da je od 1. januara 2004. godine, vršena dopuna sistemskog Zakona o penzijsko-invalidskom osiguranju i propisivani posebni uslovi za ostvarivanje prava na starosnu penziju za pojedine kategorije osiguranika, a da pri tom nije dovedena u pitanje održivost finansiranja sistema penzijskog i invalidskog osiguranja.

U skladu sa tim zakonima pravo na starosnu penziju po povodljivijim uslovima u odnosu na ostale osiguranike, omogućeno je:

- Ovlašćenim službenicima unutrašnjih i policijskih poslova, ovlašćenim službenicima Agencije za nacionalnu bezbjednost, profesionalnim vojnim licima, zaposlenima u organima odbrane i ovlašćenim službenim licima na izvršenju krivičnih sankcija, da pravo na starosnu penziju mogu ostvariti sa navršenih najmanje 50 godina života i 20 godina staža osiguranja, od čega najmanje 10 godina efektivno provedenih na radnim mjestima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem.

Mogućnost korišćenja ovih uslova za naznačena lica postojala je u periodu od kraja 2008. do kraja 2012. godine.

- Osiguranicima sa navršenih 30 godina staža osiguranja, od čega najmanje 20 godina efektivno provedenih na radnim mjestima na kojima se u *rudnicima* staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem.

Riječ je o dopuni sistemskog karaktera, čija primjena teče od 17. marta 2010. godine i nije vremenski ograničena.

- Osiguranicima sa navršenih 30 godina staža osiguranja, od čega najmanje 20 godina efektivno provedenih na radnim mjestima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanjim trajanjem.

Mogućnost korišćenja ovih uslova za ostvarivanje prava na starosnu penziju postojala je u periodu od 20. jula 2011. do 31. decembra 2011. godine.

- Osiguranicima kojima je u aluminijskoj industriji prestao radni odnos zbog uvođenja stečaja, a koji imaju navršenih 30 godina staža osiguranja.

Starosnu penziju pod ovim uslovima osiguranici su mogli ostvariti u periodu od 10.08. do 30.09.2013. godine.

Takođe, u mjesecu decembru 2014. godine Skupština Crne Gore donijela je:

- *Zakon o dopuni zakona o penzijsko-invalidskom osiguranju*, kojim je propisano da osiguranik kome je u sektoru metaloprerađivačke industrije prestao radni odnos zbog uvođenja stečaja, a u tom postupku mu nije isplaćena otpremnina, stiče pravo na starosnu penziju ako ima navršenih 30 godina staža osiguranja.

Pravo na starosnu penziju u skladu sa ovim zakonom može se ostvariti do 15.03.2015. godine.

- *Zakon o ministarstvu unutrašnjih poslova*, kojim je propisano da policijski službenik, uz saglasnost ministra, ima pravo na starosnu penziju, ukoliko do 31. januara 2015. godine navrši najmanje 40 godina života i 20 godina staža osiguranja od kojih najmanje 10 godina efektivno provedenih na poslovima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem.

Ovim zakonom, za ove osiguranike utvrđeni su i posebni povoljniji kriterijumi za utvrđivanje visine penzije, s tim što pravo na starosnu penziju mogu ostvariti do 1. jula 2015. godine.

- *Zakon o sprečavanju korupcije* kojim su propisani posebni uslovi za sticanje penzije i posebni uslovi za utvrđivanje visine penzije za Predsjednika države, Predsjednika Skupštine i Predsjednika Vlade.

Zbog svega navedenog poštovanje principa ravnopravnosti, humanosti i jednakosti ukazuje na potrebu donošenja ovog zakona, kako se ovi radnici, kojima je prestao radni odnos zbog uvođenja stečaja, u pogledu ostvarivanja svojih prava ne bi smatrali poniženim, diskreditovanim i obespravljenim u odnosu na druge radnike i druge osiguranike, koji su pod posebnim, gore naznačenim uslovima, ostvarili pravo na penziju.